DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

9. september 2004 *

I sag C-72/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF,

indgivet af Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara (Italien) ved afgørelse af 11. december 2002, indgået til Domstolen den 18. februar 2003, i sagen:

Carbonati Apuani Srl

mod

Comune di Carrara,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne A. Rosas, S. von Bahr, R. Silva de Lapuerta og K. Lenaerts (refererende dommer),

* Processprog: italiensk.

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 17. marts 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Carbonati Apuani ved avvocati G. Andreani og R. Diamanti

— Comune di Carrara ved avvocati A. Calamia, F. Batistoni Ferrara, L. Buselli, G. M. Roberti og A. Franchi

— den italienske regering ved avvocato dello Stato M. Fiorilli

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved X. Lewis og R. Amorosi, som befuldmægtigede, bistået af avvocato G. Bambara,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. maj 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 23 EF, 81 EF, 85 EF og 86 EF.

2 Anmodningen er fremsat i forbindelse med en sag, hvorunder der er rejst tvivl om foreneligheden med fællesskabsretten af en afgift, der opkræves af Comune di Carrara (herefter »Carrara kommune«), på marmor, der udvindes på kommunens område, som følge af, at marmoret transporteres ud over kommunegrænsen.

De italienske bestemmelser

3 Den eneste artikel i lov nr. 749 af 15. juli 1911, som ændret ved artikel 55, stk. 18, i lov nr. 449 af 27. december 1997 (GURI nr. 302 af 30.12.1997), bestemmer:

»Der indføres til fordel for Carrara kommune en afgift på marmor, der udvindes på kommunens område, og som transporteres væk derfra. Afgiften pålægges og inddrives af kommunen på det tidspunkt, hvor marmoret overskrider kommunegrænsen, efter særlige forskrifter, der fastsættes af kommunalbestyrelsen efter høring af arbejdsmarkedets parter.

Hvert år fastsætter kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget den sats, hvormed afgiften skal opkræves for det efterfølgende år. Såfremt kommunen påtager sig længerevarende forpligtelser, der skal finansieres eller sikres økonomisk ved hjælp af provenuet af denne afgift, kan kommunalbestyrelsen imidlertid forlods for flere år frem i tiden fastsætte satsen for nævnte afgift.

Kommunen kan i form af en beslutning truffet af kommunalbestyrelsen efter den procedure, der er fastsat i kommune- og provinslovene — hvilken beslutning skal godkendes af Giunta provinciale amministrativa [udvalg, der bringer amtsrådets beslutninger til udførelse] — bestemme, at en del af provenuet af afgiften udbetales til afholdelse af udgifter eller finansiering af opgaver, der har relation til anlæg og drift af havnen Marina di Carrara, i givet fald under anvendelse af lov nr. 50 af 12. februar 1903, og en del som delvis betaling for, at arbejderne i marmorindustrien optages i Cassa nazionale di previdenza per gli operai [den nationale forsorgskasse for arbejdere]. [...]«

4 Artikel 2, stk. 2b, i lovdekret nr. 8 af 26. januar 1999, der med ændringer er ophøjet til lov nr. 75 fra 1999 (GURI nr. 72 af 27.3.1999), bestemmer:

»Den eneste artikel i lov nr. 749 [...] skal fortolkes således, at afgiften [...] pålægges marmor og dets biprodukter, og den fastsættes på grundlag af de kommunale udgifter, der direkte eller indirekte er forbundet med aktiviteterne inden for den lokale marmorsektor.«

5 Med hjemmel i disse bestemmelser afgiftsbelægger Carrara kommune ved kommunale forskrifter marmor, der er udvundet inden for kommunens område, og som transporteres ud over kommunegrænsen. På tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen var afgiftstariffen fastsat til 8 000 ITL pr. ton for så vidt angår marmorblokke.

6 Derimod er marmor, der udvindes og anvendes på kommunens område, fritaget for afgift. Det præciseres desuden i forelæggelseskendelsen, at der ligeledes kan fastsættes fritagelser for marmor, der anvendes eller forarbejdes i de omkringliggende kommuner til Carrara kommune.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

7 Sagsøgeren i hovedsagen har ved Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara anlagt sag til prøvelse af den afgiftsafgørelse, hvorved Carrara kommune har forsøgt at inddrive det beløb, der skyldes i marmorafgift for maj 2001. Sagsøgeren har ved denne ret rejst spørgsmålet om afgiftens forenelighed med bestemmelserne i EF-traktaten.

8 Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara — der er af den opfattelse, at marmorafgiften kan anses for en told eller en afgift med tilsvarende virkning som told, og at anvendelsen af afgiften kan fordreje konkurrence — har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er den italienske lovgivning i form af lov nr. 749 af 15. juli 1911, nr. 449 af 27. december 1997 og lovdekret nr. 8 af 26. januar 1999, som med ændringer er ophøjet til lov nr. 75 fra 1999, hvorved afgiften på marmor i Carrara kommune er blevet indført, forenelig med artikel 23, 81, 85 og 86 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i den affattelse, der er gældende efter Amsterdam-traktaten, der blev ratificeret af Italien ved lov nr. 209 af 1998?«

Formaliteten med hensyn til anmodningen om præjudiciel afgørelse

9 Ifølge Kommissionen gengiver forelæggelseskendelsen ikke tilstrækkeligt præcist de faktiske omstændigheder og de regler, som det forelagte spørgsmål indgår i. Kommissionen er således af den opfattelse, at anmodningen ikke kan antages til realitetsbehandling.

10 Herom bemærkes, at det for at opnå en fortolkning af fællesskabsretten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og de regler, som det forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i alt fald forklarer det faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål (jf. bl.a. dom af 26.11.1993, forenede sager C-320/90 — C-322/90, Telemarsicabruzzo m.fl., Sml. I, s. 393, præmis 6, kendelse af 19.3.1993, sag C-157/92, Banchero, Sml. I, s. 1085, præmis 4, af 30.4.1998, forenede sager C-128/97 og C-137/97, Testa og Modesti, Sml. I, s. 2181, præmis 5, og af 8.7.1998, sag C-9/98, Agostini, Sml. I, s. 4261, præmis 4).

11 Domstolen har ligeledes udtalt, at det er nødvendigt, at den nationale ret i det mindste i et vist omfang angiver begrundelsen for udvælgelsen af de fællesskabsbestemmelser, som den ønsker fortolket, og angiver den forbindelse, som efter rettens opfattelse består mellem disse bestemmelser og den nationale lovgivning, der finder anvendelse i sagen (kendelse af 28.6.2000, sag C-116/00, Laguillaumie, Sml. I, s. 4979, præmis 16).

12 I det foreliggende tilfælde må det konstateres, at Domstolen råder over tilstrækkelige oplysninger til at svare den forelæggende ret på en hensigtsmæssig måde, for så vidt som det forelagte spørgsmål vedrører fortolkningen af artikel 23 EF. Dels angives reglerne vedrørende den marmorafgift, der ifølge den forelæggende ret kan anses for at være en told eller en afgift med tilsvarende virkning, nemlig præcist i forelæggelseskendelsen, dels fremgår det — for så vidt angår de faktiske

omstændigheder — af forelæggelseskendelsen, at sagsøgeren i hovedsagen, der har transporteret marmor fra Carrara ud over kommunegrænsen, ved den nationale ret anfægter lovligheden af den afgiftsafgørelse, hvorved kommunen har forsøgt at inddrive det beløb, der skyldes i marmorafgift for maj 2001.

13 Derimod giver den forelæggende ret, som generaladvokaten har understreget i punkt 18-21 i forslaget til afgørelse, ingen nyttige oplysninger vedrørende den forbindelse, som efter rettens opfattelse består mellem artikel 81 EF, 85 EF samt 86 EF og den nationale lovgivning, der finder anvendelse i sagen. Den har udelukkende bemærket, at afgiften »kan gribe forstyrrende ind i den frie konkurrence« uden dog at forklare den forbindelse, der kunne være mellem marmorafgiften og virksomhedernes hævdede konkurrencebegrænsende adfærd.

14 Anmodningen om præjudiciel afgørelse kan herefter udelukkende antages til realitetsbehandling, for så vidt som den vedrører fortolkningen af artikel 23 EF.

Om det præjudicielle spørgsmål

15 Den forelæggende ret ønsker med spørgsmålet nærmere bestemt oplyst, om en afgift som den afgift på marmor, der udelukkende opkræves i en kommune i en medlemsstat, og som opkræves for en kategori af varer — nemlig marmor, der er udvundet på denne kommunes område — som følge af, at de transporteres ud over kommunegrænsen, er en afgift med tilsvarende virkning som told.

16 Den italienske regering og Carrara kommune har gjort gældende, at marmorafgiften finder anvendelse uden forskel på marmor, der udføres til andre medlemsstater, og marmor, der transporteres hen til andre områder i Italien. Da afgiften således ikke

kun rammer goder, der er bestemt til eksport, kan den ikke anses for omfattet af anvendelsesområdet for artikel 23 EF. Herudover udgør den omtvistede afgift en intern afgift i artikel 90 EF's forstand, der er forenelig med traktaten, da den på samme måde og på samme stadium af markedsføringen anvendes på marmor, der er forarbejdet og afsat på det italienske område, og marmor, der udføres til andre medlemsstater (dom af 17.7.1997, sag C-90/94, Haahr Petroleum, Sml. I, s. 4085, og af 23.4.2002, sag C-234/99, Nygård, Sml. I, s. 3657).

17 Det bemærkes i denne forbindelse, at Domstolen tidligere har fastslået, at en afgift ikke er en afgift med tilsvarende virkning som told, men en intern afgift i artikel 90 EF's forstand, såfremt den er et led i en generel intern afgiftsordning, der systematisk og efter objektive kriterier anvendes på kategorier af produkter, uanset disses oprindelse eller bestemmelsessted (jf. i denne retning dom af 3.2.1981, sag 90/79, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 283, præmis 14, og af 16.7.1992, sag C-163/90, Legros m.fl., Sml. I, s. 4625, præmis 11).

18 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at den omtvistede afgift finder anvendelse på marmor fra Carrara, når den transporteres ud over kommunegrænsen for Carrara kommune. Den omstændighed, der udløser afgiftspålæggelsen, er således overskridelsen af denne kommunegrænse. Marmor, der anvendes i Carrara kommune, er fritaget for afgift netop på grund af denne lokale anvendelse, og ikke på grund af objektive kriterier, der ligeledes kunne anvendes på marmor, der transporteres uden for kommunen. Disse forhold udelukker, at den omtvistede afgift kan betegnes som intern i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 90 EF (jf. dommen i sagen Legros m.fl., præmis 12).

19 Det skal dernæst undersøges, om en afgift som afgiften på marmor er en afgift med tilsvarende virkning som told i artikel 23 EF's forstand.

20 Således som Domstolen allerede gentagne gange har udtalt, udgør en afgift, der ensidigt pålægges indenlandske eller udenlandske varer, når de føres over grænsen, hvor lav den end måtte være, og hvordan den end betegnes og opkræves, hvis den ikke er en told i egentlig forstand, en afgift med tilsvarende virkning som omhandlet i artikel 23 EF (jf. dom af 9.11.1983, sag 158/82, Kommissionen mod Danmark, Sml. s. 3573, præmis 18, dommen i sagen Legros m.fl., præmis 13, dom af 22.6.1994, sag C-426/92, Deutsches Milch-Kontor, Sml. I, s. 2757, præmis 50, af 14.9.1995, forenede sager C-485/93 og C-486/93, Simitzi, Sml. I, s. 2655, præmis 15, og af 17.9.1997, sag C-347/95, UCAL, Sml. I, s. 4911, præmis 18).

21 Den italienske regering og Carrara kommune har imidlertid gjort gældende, at forbuddet i artikel 23 EF, der ligeledes er gentaget i artikel 25 EF, udelukkende bør omhandle told og afgifter med tilsvarende virkning som told i handelen »mellem medlemsstaterne«.

22 Herom bemærkes, at berettigelsen af forbuddet mod told og afgifter med tilsvarende virkning følger af den hindring, som afgiftsmæssige belastninger, der kommer til anvendelse ved passage af grænserne, udgør for varernes bevægelighed (jf. navnlig dom af 1.7.1969, forenede sager 2/69 og 3/69, Brachfeld og Chougol, Sml. 1969, s. 49, org.ref.: Rec. s. 211, præmis 14, af 9.8.1994, forenede sager C-363/93 og C-407/93 — C-411/93, Lancry m.fl., Sml. I, s. 3957, præmis 25). Selve princippet om en toldunion, således som det følger af artikel 23 EF, kræver imidlertid, at de frie varebevægelser, ikke blot inden for rammerne af samhandelen mellem staterne, men mere generelt på hele toldunionens område, skal sikres helt generelt. Når artikel 23 EF og 25 EF kun tager udtrykkeligt sigte på samhandelen mellem medlemsstaterne, skyldes det, at traktatens ophavsmænd har forudsat, at der ikke findes toldlignende afgifter internt i de pågældende stater (jf. dommen i sagen Lancry m.fl., præmis 29).

23 Det bemærkes desuden, at der med den europæiske fællesakt i 1986 blev indsat en artikel 8A (EF-traktatens artikel 7 A, efter ændring nu artikel 14 EF), der fastsatte oprettelsen af et indre marked før den 31. december 1992 som mål. Artikel 14, stk. 2,

EF definerer det indre marked som »et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital«, uden at bestemmelsen sondrer mellem henholdsvis grænserne mellem staterne og inden for en stat.

24 Da artikel 23 EF ff. skal sammenholdes med artikel 14, stk. 2, EF, er det en nødvendig forudsætning for gennemførelsen af en toldunion med fri bevægelighed for varer, at der ikke findes afgifter — såvel mellem staterne som internt i en stat — der har de kendetegn, som karakteriserer told eller en afgift med tilsvarende virkning.

25 Domstolen har således allerede udtalt i dommene i sagerne Legros m.fl. (præmis 18), Lancry m.fl. (præmis 32) og Simitzi (præmis 17), at en afgift, der pålægges som følge af overskridelsen af en områdegrænse inden i en medlemsstat, er en afgift med tilsvarende virkning som told.

26 Det skal understreges, at problemet i hovedsagen ikke fremstår som en situation, der udelukkende er afgrænset af en medlemsstats område. Det er nemlig ubestridt, at marmorafgiften finder anvendelse på al marmor fra Carrara, der overskrider kommunegrænsen, uden at der sondres mellem marmor, hvis endelige bestemmelsessted er i Italien, og marmor til andre medlemsstater. Marmorafgiften berører således som følge af dens karakter og indhold samhandelen mellem medlemsstater (jf. dommen i sagen Lancry m.fl., præmis 30, jf. i samme retning for så vidt angår foranstaltninger med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion dom af 15.12.1982, sag 286/81, Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, Sml. s. 4575, præmis 9, af 15.12.1993, forenede sager C-277/91, C-318/91 og C-319/91, Ligur Carni m.fl., Sml. I, s. 6621, præmis 36 og 37, af 13.1.2000, sag C-254/98, TK-Heimdienst, Sml. I, s. 151, præmis 27-31, og af 5.12.2000, sag C-448/98, Guimont, Sml. I, s. 10663, præmis 21-23).

27 Carrara kommune har imidlertid gjort gældende, at forskellige omstændigheder er til hinder for at betragte marmorafgiften som en afgift med tilsvarende virkning som told. Kommunen har i denne forbindelse anført, at til forskel fra den afgift, der er omhandlet i dommene i sagerne Legros m.fl., Lancry m.fl. og Simitzi, opkræves den i hovedsagen omhandlede afgift af en lokal myndighed af begrænset størrelse, og at den vedrører en kategori af varer, nemlig marmor fra Carrara, og ikke alle varer, der passerer kommunegrænsen.

28 Disse argumenter kan ikke tiltrædes. Det bemærkes nemlig, at artikel 23 EF, ligesom artikel 25 EF, forbyder enhver afgift, der udgør en toldmæssig hindring af samhandelen, og som ensidigt pålægges af en offentlig myndighed i en medlemsstat, hvor lav afgiften end måtte være (jf. præmis 20). Med henblik på subsumptionen af afgifter med tilsvarende virkning som told, er størrelsen af den lokale myndighed, der har opkrævet afgiften, således uden betydning, for så vidt som afgiften udgør en hindring af samhandelen i det indre marked.

29 Da artikel 23 EF og 25 EF har til formål at fjerne enhver toldmæssig hindring af samhandelen, er det desuden uden betydning, om den i hovedsagen omhandlede afgift rammer en bestemt kategori af varer (jf. dom af 22.4.1999, sag C-109/98, CRT France International, Sml. I, s. 2237, og af 21.9.2000, forenede sager C-441/98 og C-442/98, Michaïlidis, Sml. I, s. 7145) eller alle varer, der passerer den pågældende myndigheds områdegrænse (jf. dommene i sagerne Legros m.fl. og Lancry m.fl.).

30 Sagsøgeren i hovedsagen har desuden understreget det særlige formål med den nævnte afgift. De indtægter, der tilvejebringes fra afgiften, er bestemt til at dække de udgifter, som Carrara kommune har som følge af udøvelsen af marmorindustri på dens område. Afgiften imødekommer en interesse hos alle de erhvervsdrivende inden for denne industri, herunder de, der markedsfører de pågældende varer i udlandet.

31 Domstolen har allerede udtalt, at forbuddet mod told og afgifter med tilsvarende virkning som told gælder uafhængigt af formålet med dens indførelse og af anvendelsen af de indtægter, den tilvejebringer (jf. dom af 1.7.1969, sag 24/68, Kommissionen mod Italien, Sml. 1969 s. 47, org.ref.: Rec. s. 193, præmis 7, og Simitzi-dommen, præmis 14). Domstolen har imidlertid anerkendt, at en byrde, som udgør et forholdsmæssigt vederlag for en til den erhvervsdrivende, der er forpligtet til at betale denne byrde, faktisk erlagt tjenesteydelse, dog ikke udgør en afgift med tilsvarende virkning som told (jf. dom af 26.2.1975, sag 63/74, Cadsky, Sml. s. 281, præmis 8, og af 9.11.1983, sag 158/82, Kommissionen mod Danmark, Sml. s. 3573, præmis 19, samt CRT France International-dommen, præmis 17).

32 Dette er imidlertid ikke tilfældet i den foreliggende sag. Der er nemlig herudover en indirekte forbindelse mellem den i hovedsagen omhandlede afgift og de tjenesteydelser, der er erlagt til de erhvervsdrivende, som er berørt af afgiften. Det fremgår således af Carrara kommunes bemærkninger, at denne afgift navnlig har til formål at dække de udgifter, kommunen har til reparation og vedligeholdelse af vejnettet, etablering af en havneinfrastruktur, vedligeholdelse af et museum, forskning inden for sikkerheden i stenbruddene, virksomhed med uddannelse af mineingeniører eller socialhjælp til de ansatte. Flere af disse tjenesteydelser kommer imidlertid ikke særligt de erhvervsdrivende, der transporterer marmor ud over Carrara kommunes kommunegrænse, til gode.

33 Hvad angår argumentet om, at de »lokale« erhvervsdrivende, der betaler kommuneskat, allerede bidrager til de udgifter, kommunen har som følge af marmorindustrien, bemærkes, at den omstændighed, der udløser afgiften, er, at marmoret overskrider kommunegrænsen uafhængigt af, om den pågældende erhvervsdrivende er pålagt kommuneskat.

34 Under alle omstændigheder er den omstændighed, at en afgift, der opkræves som følge af, at en grænse mellem staterne eller internt i en stat overskrides, er indført med henblik på at udligne en lokal afgift, der rammer den lignende indenlandske

vare, ikke tilstrækkelig til at udelukke den fra at være en afgift med tilsvarende virkning som told. Såfremt dette var tilfældet, ville det nemlig fratage forbuddet mod afgifter med tilsvarende virkning som told sit indhold og sin rækkevidde (jf. i denne retning dom af 31.5.1979, sag 132/78, Denkavit, Sml. s. 1923, præmis 8, og Michaïlidis-dommen, præmis 23).

35 Det følger af det ovenfor anførte, at en afgift, der er proportional med en vares vægt, der udelukkende opkræves i en kommune i en medlemsstat, og som opkræves for en kategori af varer som følge af, at de transporteres ud over kommunegrænsen, udgør en afgift med tilsvarende virkning som udførselstold i artikel 23 EF's forstand, uanset at afgiften ligeledes pålægges varer, hvis endelige bestemmelsessted ligger inden for den pågældende medlemsstat.

Om de tidsmæssige virkninger af denne dom

36 Carrara kommune har anmodet Domstolen om, såfremt den finder, at en afgift som den i hovedsagen omhandlede strider mod traktatens relevante bestemmelser, at begrænse dommens tidsmæssige virkning. Kommunen har henvist dels til den usikkerhed, der er forbundet med den retlige ramme, der finder anvendelse på den omhandlede afgift, dels til de alvorlige finansielle følger for Carrara kommunes budget, såfremt dommens tidsmæssige virkning ikke begrænses.

37 Det bemærkes, at Domstolen kun undtagelsesvis under anvendelse af et almindeligt retssikkerhedsprincip, der er knæsat i Fællesskabets retsorden, vil finde anledning til at begrænse en borgers mulighed for at påberåbe sig en bestemmelse, som den har fortolket, med henblik på anfægtelse af tidligere i god tro stiftede retsforhold (jf. dommen i sagen Legros m.fl., præmis 30, og dom af 23.5.2000, sag C-104/98, Buchner m.fl., Sml. I, s. 3625, præmis 39).

38 Domstolen har således i dommen i sagen Legros m.fl. (præmis 30-36) udtalt, at traktatens bestemmelser vedrørende afgifter med tilsvarende virkning som indførselstold af tvingende retssikkerhedshensyn ikke kunne påberåbes til støtte for krav om tilbagebetaling af en afgift som den »oversøiske afgift«, der var betalt inden datoen for nævnte doms afsigelse, dvs. den 16. juli 1992, medmindre den, der fremsætter kravet, inden denne dato har anlagt sag eller på tilsvarende måde administrativt har fremsat krav om tilbagebetaling (jf. Simitzi-dommen, præmis 30).

39 Den omtvistede afgift må — som en afgift, der opkræves ved overskridelse af en områdegrænse inden for en medlemsstat — anses for en afgift af samme art som den i Legros-sagen omhandlede »oversøiske afgift«. Det må derfor antages, at Carrara kommune indtil den 16. juli 1992 med føje har kunnet anse den omtvistede afgift for forenelig med fællesskabsretten.

40 De samme retssikkerhedshensyn må derfor tages i betragtning, hvorfor den tidsmæssige begrænsning i dommen i sagen Legros m.fl. også må finde anvendelse på krav om tilbagebetaling af beløb, der er opkrævet i form af den i hovedsagen omhandlede afgift.

41 Derimod findes der ikke grund til at begrænse dommens tidsmæssige virkninger efter den 16. juli 1992, datoen for afsigelsen af dommen i sagen Legros m.fl. Fra dette tidspunkt kunne Carrara kommune nemlig ikke være uvidende om, at den omstridte afgift var i strid med fællesskabsretten.

42 Det må derfor fastslås, at traktatens bestemmelser om afgifter med tilsvarende virkning som told ikke kan påberåbes til støtte for krav om tilbagebetaling af beløb, der inden den 16. juli 1992 er opkrævet i form af den omtvistede afgift, medmindre den, der fremsætter kravet, inden denne dato har anlagt sag eller på tilsvarende måde administrativt fremsat krav om tilbagebetaling.

Sagens omkostninger

43 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

1) **En afgift, der er proportional med en vares vægt, der udelukkende opkræves i en kommune i en medlemsstat, og som opkræves for en kategori af varer som følge af, at de transporteres ud over kommunegrænsen, udgør en afgift med tilsvarende virkning som udførselstold i artikel 23 EF's forstand, uanset at afgiften ligeledes pålægges varer, hvis endelige bestemmelsessted ligger inden for den pågældende medlemsstat.**

2) **Artikel 23 EF kan ikke påberåbes til støtte for krav om tilbagebetaling af beløb, der inden den 16. juli 1992 er opkrævet i form af afgiften på marmor, medmindre den, der fremsætter kravet, inden denne dato har anlagt sag eller på tilsvarende måde administrativt fremsat krav om tilbagebetaling.**

Underskrifter.